

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2013

aruandeaasta lõpp: 31.12.2013

sihtasutuse nimi: sihtasutus Poliitikauuringute Keskus PRAXIS

registrikood: 90005952

tänavanimi, maja number: Tornimäe 5

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10145

telefon: +372 5088124, +372 6408000

faks: +372 6408001

e-posti aadress: praxis@praxis.ee

veebilehe aadress: www.praxis.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	24
Bilanss	24
Tulemiaruanne	25
Rahavoogude aruanne	26
Netovara muutuste aruanne	27
Raamatupidamise aastaaruande lisad	28
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	28
Lisa 2 Raha	30
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	30
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	31
Lisa 5 Materiaalne põhivara	31
Lisa 6 Kasutusrent	32
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	32
Lisa 8 Võlad töövõtjatele	32
Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	33
Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud	33
Lisa 11 Tööjõukulud	33
Lisa 12 Seotud osapooled	34
Lisa 13 Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest	34
Lisa 14 Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded	35
Lisa 15 Tulud	35
Lisa 16 Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	36

Tegevusaruanne

Tegevusaruanne	3
Lühiülevaade 2013. aastast	4
I Olulisemad algatused ja saavutused	6
Avalik arutelu ja kaasamine	6
Panus teadmispõhisesse poliitikakujundamisse	7
Rahvusvahelise mõõtme tähtsustumine.....	8
II Valdkondlik tegevus.....	10
Hariduspoliitika	10
Majanduspoliitika.....	11
Tervisepoliitika	12
Töö- ja sotsiaalpoliitika	13
Valitsemise ja kodanikuühiskonna poliitika	14
III Praxis organisatsioonina	16
Töötajad ja juhtimine	16
Organisatsiooni areng	17
Rahastamine.....	18
2013. aasta projektide loetelu	19

Lühiülevaade 2013. aastast

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus Praxis on sõltumatu ja avalikes huvides tegutsev mõttekoda, mille eesmärk on toetada analüüsile, uuringutele ja osalusdemokraatia põhimõtetele rajatud poliitikakujundamise protsessi. Mõttekeskus jätkas 2013. aastal tegevust oma põhivaldkondades, milleks on valitsemine ja kodanikuühiskond, majandus, haridus, tervis ning töö- ja sotsiaalala. Tosina tegevusaasta jooksul oleme juhtinud tähelepanu ühiskonnas lahendamist vajavatele valupunktidele, toetanud ekspertteadmiste ja analüütilise teabega mitmete poliitikavaldkondade arendamist ning edendanud avalikku arutelu ja kodanike osalust ühiskonnaelu küsimustes kaasaraäkimisel.

2013. aastal iseloomustab meie tegevust eelkõige Praxise strateegiliste sihtide paikapane, kogukonnaüleste arutelude toimumisele aktiivne kaasaitamine (nt olime Rahvakogu algatustoimkonna liige ning osalesime Arvamusfestivali käivitamisel) ning poliitikavaldkondade ülestes teemades aktiivsem kaasaraäkimine (nt Euroopa Liidu uue rahastamisperioodi prioriteetid Eesti jaoks, talendipoliitika).

Möödunud aasta oli märgilise tähtsusega ka organisatsiooni arendamisel. Nimelt analüüsisime oma tegevuse mõju ning seadsime sihte edaspidiseks – planeerisime organisatsiooni järgmise viie aasta strateegiat. Oma põhitegevust jätkame küll senisel kursil, kuid väljakutse esitavad mõttekojale just suurenenud ootused meie rollile pakkuda teadmispõhist tuge poliitikavaldkondade vaheliste probleemide lahendamisel ja Eesti ühiskonna ees seisvate struktuursete muutuste suunamisel. Seetõttu ongi Praxise järgmiste aastate prioriteetid seotud valdkondadevahelise koostööga, ühiskonna arenguks vajalike oluliste muutuste toetamise ning kvaliteetsemasse avalikku arutellu panustamisega. Strateegiaprotsessis mõtlesime läbi ka oma peamised sihtrühmad. Jätakuvalt on meie töö olulisteks sihtrühmadeks poliitikakujundajad ja selles osalevad ühiskondlikud partnerid, kuid järjest enam soovime oma tööga jõuda ka ühiskonnaelust huvitatud ärksa vaimuga kodanikeni.

Läinud aastat võib pidada ka omamoodi rekordiliseks. Kuna mõttekoja töö baseerub vormiliselt suuresti projektidel, olgu need omaalgatuslikud toetus- ja annetusprojektid või riigihangete tulemusel sündinud projektid, saame tähelepanuväärse verstaapostina esile tuua ka saja projekti piirini jõudmise ühe tegevusaasta kohta. Ühtekokku oli 2013. aastal mõttekojal 100 käimasolevat projekti (2012. aastal 94), millest pea pooled olid rahvusvahelise mõõtmega. Rahvusvaheliste partneritega tegid tihedalt koostööd eelkõige töö- ja sotsiaalpoliitika ning hariduspoliitika programm, rahvusvaheliste projektide osatähtsust suurendas ka koolitusüksus, Praxise Akadeemia.

Kuna Praxise tegevus on suunatud paljudele erinevatele ühiskonna osapooltele, aga ka laiemale avalikkusele, võime aastale tagasi vaadates tõdeda, et oleme edukalt suutnud kõnetada oma töödega erinevaid huvi- ja sihtrühmi. Lisaks otsesuhtlusele poliitikakujundajatega, jätkasid mõttekoja analüütikud oma kompetentsivaldkondades ekspertteadmiste ja hinnangute jagamist nii erialaväljaannetes, üleriigilise kui ka maakondliku tähtsusega meediakanalites. Kirjutati arvamuslugusid, anti kommentaare, tele- ja raadiointervjuusid ning osaleti aktiivselt erinevates debattides. Kokku oli Praxist aasta jooksul meedias viidatud ja tsiteeritud üle 1000 korra. Eelmisel aastal panime aluse ka mõttekoja uue veebiportaali loomisele, mille interaktiivse lahenduse kaudu peaks loodud teadmiste ja analüüsitööde kasutatavus veelgi suurenema.

Praxise meeskond on püsinud viimastel aastatel stabiilselt 30 inimese ringis. Mõttekoja juhtimist jätkasid Annika Uudelepp ja Reelika Leetmaa ning olulist täiendust sai eelmisel aastal ka Praxise nõukogu, mis täienes kahe uue liikme - Triinu Tombaku ja Karsten Staehri - võrra.

2013. aastal tegevuste maht kasvas ja oli Praxise ajaloos suurim. Põhitegevuse tulud olid 2013. ja 2012. aastal vastavalt 1 292 575 ja 1 057 166 eurot (vt täpsemalt tulemiaruanne). Kokkuvõttes kujunes 2013. majandusaasta tulemiks 44 690 eurot (2012. a. tulem oli 109 eurot). Akumuleeritud tulem oli 2013. aasta lõpu seisuga 74 552 eurot. Majandusaasta märkimisväärselt positiivne tulem oli seotud mõne aasta taguste oluliste otsustega – arendada välja kõikides programmides piisavalt suur hästitoimiv meeskond ning tugevdada koostööd erinevate partneritega nii Eestis kui ka välismaal. Positiivset rolli majandusaasta tulemi puhul mängis Praxise Akadeemia väga tihe tööaasta, samuti töö- ja sotsiaalpoliitika ning hariduspoliitika programmi tegevusmahu kasv. Nagu ka varasemalt, on kavas majandusaasta tulemit kasutada organisatsiooni ja meeskonna arendamiseks.

I Olulisemad algatused ja saavutused

Oma tegevusaastate jooksul tekkinud kogemusena oleme näinud, et ühiskondlik väärtus (väljendugu see olulistes otsustes, konsensuse loomises või muul moel uue teadmise nutikas kasutamises) sünnib sageli mitme tegevuse sümbioosina, milles täidavad olulist rolli:

- avalik arutelu ja kaasamine – sisukas ja teadmispõhine diskussioon, mis rikastab selles osalejate teadmisi ja ühiskonnapilti ning võimestab erinevaid osapooli kaasa rääkima;
- teadmised ühiskonna valupunktidega tegelemiseks – tõendus põhine ja kvaliteetne analüüs, mille põhieesmärk on aidata ühiskonnas oluliste probleemide lahendamisele;
- rahvusvaheline koostöö uute teadmiste loomisel ja rakendamisel ning oskuste arendamisel, et tulevikus oleksime paremad – seda nii meie enda ekspertiisi arendamiseks rahvusvaheliste ettevõtjate kaudu kui ka meie teadmiste-oskuste viimiseks riikidesse, kes meilt õppida soovivad.

Seetõttu kajastamegi möödunud aasta jooksul toimunud olulisemaid arenguid eelmainitud märksõnade lõikes.

Avalik arutelu ja kaasamine

Sisukas ja mitmekesine avalik arutelu, mis võimaldab kõigil huvitatud osapooltel kaasa rääkida, on oluline osalusdemokraatia toimimise tunnus. 2013. aastal panustasime mitmetesse sellistesse protsessidesse, mis võimestasid kas laia avalikkuse kaasatust või edendasid konkreetsete sihtrühmade osalust. Olulisemana toome esile:

- **Rahvakogu** kui märgilise tähtsusega protsessi Eesti osalusdemokraatias – tuginemine *crowdsourcing'*ul põhinevatele suurele hulgale ettepanekutele, millele järgnes analüüs ja eksperthinnangud ning juhuvalimiga arutelupäev enam kui 300 osalejaga. Tulemuseks olid ettepanekud, mille Vabariigi President andis üle Riigikogule edasiseks kaalumiseks. Aasta jooksul sai seaduseks kolm ettepanekut 15-st – seadustati rahvaalgatus, vähendati erakonna asutamiseks vajalikku liikmete arvu 1000-lt 500-ni ning oluliselt vähendati valimistel osaleja kautsjonit.
- **Eestis elavate kolmandate riikide kodanike** (kodanikud, kellel pole Euroopa Liidu, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsust või kelle kodakondsus on määratlemata) aruteludeks kokkutoimine ja nende seisukohtade läbiarutamine ning ettepanekute kirjapanek selle kohta, kuidas mittekodanike lõimumist Eesti ühiskonda võiks edendada.
- **NEET-noored** (noored, kes ei õpi, tööta ega osale täienduskoolituses) ja nende olukord Eestis – tõstasime teemana, analüüsisime olukorda, valmistasime ette Noorteseire aastaraamatu ja arutlesime selle teema üle Noorteseire konverentsil.
- **Arstitudengite tulevikuvalikud**: kas siduda end Eestiga või otsida tööd välismaal? Arvestades ka hiljututoimunud tervishoiutöötajate streigi üht põhiküsimust- arstide lahkumist välismaale – analüüsisime tulevaste arstide muresid ja ettepanekuid ning korraldasime mõttemõõnaku. Ühe konkreetse tulemusena on arstitudengite hääl saanud sedavõrd tugevamaks, et meie analüüsile

tuginedes muudeti arstiõppe praktikakorraldust.

Jätkasime ka Praxise mõttehommikute korraldamist, mis on kujunenud oluliseks teadmiste jagamise ja sisuka diskussiooni vormiks. Praxise mõttehommikud on erinevatele sihtrühmadele suunatud poliitikaseminarid, mille eesmärk on levitada uusi teadmisi ning tekitada antud teema peamiste partneritega ühine arutelu. Mõttehommikutel tutvustatakse üldjuhul värskelt valminud poliitikaanalüüse, nende olulisemaid järeldusi ning soovitusi poliitikameetmete arendamiseks. Mõttehommiku põhiväärtuseks on just oluliste otsustuskohtade üle toimuv arutelu, milles osalevad antud teemaga seotud erinevad osapooled: ametnikud, poliitikud, kodanikuühiskonna- ja ettevõtlusorganisatsioonid, valdkonna uurijad ja eksperdid ülikoolidest ja teistest teadmusorganisatsioonidest.

2013. aastal toimunud mõttehommikud:

- NEET – noored, kellega keegi ei arvesta ja kes kuskil ei käi (jaanuar)
- Riigivalitsemine kui ühiskonna arengu sidusaine (mai)
- Noorsootöö tulemuslikkuse hindamine (september)
- Arstiks kasvamine Eestis – kas ja mida muuta? (oktoober)
- Kaasaegse apteegiteenuse roll esmatasandi tervishoiu osana – võimalused apteekide integreerimiseks tervishoiusüsteemiga (november)

Panus teadmispõhisesse poliitikakujundamisse

Oma töödega panustame ühiskonna valupunktide leevendamise ja nendele lahenduste leidmisega (vt ka III peatükk – valdkondlik tegevus). Möödunud aastast tõstame esile järgmisi saavutusi:

- Töötasime mitmes projektis **hariduse-majanduse-tööturu seostega**, kuna need on Eesti kui väheneva ja vananeva tööjõuga riigi konkurentsivõime parandamise võtmekohad. Näiteks teostasime uue EL struktuurifondide perioodi eelhindamise, valmis IKT sektori tööjõuvajaduste analüüs, uurisime tööandjate rahulolu kutsehariduse lõpetajatega ning koostasime esimest korda ülevaateuuringu Eesti ülikoolide õppejõudude kohta.
- Jätakuvalt **jagasime oma ekspertteadmisi** nii osaledes töötubades, ametlikes nõukodades ja komisjonides kui ka meedia vahendusel. Peame oluliseks, et räägime avalikus arutelus kaasa kõigis neis valdkondades, kus oma analüütilisele tööle tuginedes saame anda tõenduspõhist ekspertteadmist.
- Teadmispõhise poliitikakujundamise edendamiseks on väga oluline arendada poliitikakujundajate kompetentse nii kaasamise kui ka poliitika analüüsi alal. **Praxise Akadeemia** tööga andsime selle vajaduse täitmise 2013. aastal suure panuse, koolitades neil teemadel riigiametnikke ja kodanikeühenduste esindajaid. Praxise Akadeemia juhitud koolitus- ja

arendustegevusi oli 2013. aastal võrreldes 2012. aastaga olulisemalt rohkem. Kokku toimus 16 projekti raames 98 koolitus- ja modereerimispäeva (2012. aastal 41). Erinevatel Praxise korraldatud koolitustel osales 2013. aastal kokku 1061 inimest, kellele lisaks osales meie poolt modereeritud üritustel veel 322 inimest. Selle töö tulemusena oleme levitanud Praxise enda loodud ja kogutud teadmisi ja kogemusi Eestis ning välismaal, samuti toonud teistest riikidest uusi teadmisi siia. Koolitus- ja arendustegevuste kaudu oleme pakkunud Praxise töötajatele võimalusi end arendada ka teadmiste edasiandmisel ning loonud tunnustatud ja võimekate koolitajate võrgustiku.

- Et Praxise analüütilised tööd oleksid erinevatele huvirühmadele ja partneritele kättesaadavad ja kasutatavad, jätkasime oma **uuringute tasuta levitamist**. 2013. aastal jooksul valmis 33 analüüsitööd ja kogumikku, mis olid valdavalt koostatud eesti keeles (6 inglise keeles) ja kättesaadavad elektrooniliselt kas mõttekoja koduleheküljelt www.praxis.ee või Rahvusraamatukogu elektroonilise andmebaasi kaudu. Mitmeid analüüsiaruandeid ja lühiversioone levitati täiendavalt ka trükisena, samuti inglise või vene keelde tõlgituna.
- Jätkasime ka panustamist **Eesti Hindamise Ühingusse ESTES** (edaspidi ESTES). ESTESE eesmärk on soodustada teadmiste- ja kaasamis põhised poliitikakujundamist arendades hindamiste alast teadlikkust, tõstes hindamiste professionaalset ja eetilist taset, edendades hindamiskultuuri ning tihendades koostöös hindamise valdkonnas tegutsevate organisatsioonide ja inimeste vahel. 2013. aasta pühendati põhitähelepanu 2012. aasta väljatöötatud Hindamiste Hea Tava laiemale tutvustamisele ja tava kasutamise juurutamisele. Hindamiste heas tavas on kirja pandud olulised hindamise põhimõtted, mille järgimine aitab tõsta hindamiste kvaliteeti ja rakendatavust ning tõhustada hindamise osapoolte vahelist koostööd. 2013. aasta mais toimus koostöös Riigikantseleiga hindamiste metoodika alane seminar, kus arutleti Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud Mõjude hindamise metoodika ja Hindamiste Hea Tava seoste ja rakendamise üle.

Rahvusvahelise mõõtme tähtsustumine

Edukas on õppiv ühiskond ja organisatsiooni vaates pidevalt arenev meeskond. Peame oluliseks Eestist kaugemale vaatamist ja koostööd esiteks selleks, et saada uusi ideid ja õppida teiste riikide ekspertidega koostööst. Teisalt on arendav ja Eestit laiemasse konteksti asetav ka selline koostöö, kus meie oma teadmistega aitame kaasa mõne teise riigi arengule. Möödunud aastast märgime olulisemana ära järgmised ettevõtmised:

- **Eesti osana Euroopast** - oleme teadlikult edendanud rahvusvahelist koostööd, osaledes Euroopa ja Läänemere piirkonnas rahvusvahelistes uurimisprojektides. Ühelt poolt võimaldab see Eestit käsitleda osana suuremast pildist ja mõista paremini nii Eesti kui teiste riikide arenguid, lahendusi ja väljakutseid. Teisalt on meil sageli ühisosa samade ühiskondlike probleemidega, millega tegelevad ka meie naaberriigid. Esiletoomist väärivad eelmisel aastal käivitunud Läänemere piirkonna suur ühisprojekt, mis keskendub talendipoliitikale, ning mitmed tööpoliitika seired ja analüüsid, mida teeme koostöös Euroopa Komisjoniga.
- **Eesti kogemuste levitamine maailmas** - soovime oma teadmiste levitamisega kaasa aidata Eesti riigi arengukoostöö õnnestumisele ja oleme seetõttu aktiivsemalt hakanud töötama ka neis riikides, kus Eesti arengukogemused on kõrgelt hinnatud. Näiteks edendasime 2013. aastal Gruusias vabakonna ja kodanikuühiskonna poliitikat, olime abiks Moldovale tervishoiureformide tegemisel, ning panustasime Montenegro riigivalitsemise, täpsemalt avaliku teenistuse, moderniseerimisse. Suurt rahvusvahelist huvi on pälvinud ka maailmas küllalt unikaalne

Rahvakogu protsess, mida oleme levitanud nii Euroopas kui kaugemalgi.

- **Partneritega ja võrgustikega ühistöö** võimaldab meil olla mitmekesisemad ja dünaamilisemad ning pakub rõõmu vastastikusest õppimisest ja sünergiast. Seetõttu arendame ise aktiivselt oma rahvusvahelist koostöövõrgustikku ning kuulume ka paljudesse erialastesse rahvusvahelistesse võrgustikesse. Praxise hariduspoliitika programmi juht Laura Kirss valiti rahvusvahelise hariduspoliitika keskuste võrgustiku Network of Education Policy Centers (NEPC) presidendiks. NEPC on rahvusvaheline valitsusväliste hariduspoliitika keskuste hõlmav võrgustik, mille eesmärk on edendada tõenduspõhist ja kaasavat poliitikakujundamist läbi kohaliku ja piirkondliku hariduspoliitikaalase ekspertiisi tõstmise. Praxis on tunnustust leidnud ka globaalses mõttekodade pingereas, positsioneerudes Kesk- ja Ida-Euroopa ca 550 mõttekoja hulgas 14. kohale.

Rahvusvahelistesse võrgustikesse kuulumine

- ENEPRI (European Network of Economic Policy Research Institutes)
- PASOS (Policy Association for an Open Society)
- NEPC (Network of Education Policy Centers)
- ENSR (European Network of SME Research)
- ESTO (European Science and Technology Observatory)
- ERAWATCH (EU's innovation and research policy network)
- ETEPS (European Techno-Economic Policy Support Network)
- ENSR (European Network for Social and Economic Research)
- EEO (European Employment Observatory)
- EWCO (European Working Conditions Observatory)
- EIRO (European Industrial Relations Observatory)
- EGGE (European Gender and Employment Network)
- EGGSI (European Gender and Social Inclusion Network)
- International Network for Health Policy and Reform, Bertelsmann Stiftung
- ISTR (International Society for Third-Sector Research)

II Vald kondlik tegevus

Hariduspoliitika

Praxise hariduspoliitika programmi (HP) tegevuse lähtekohaks on nii Eestis kui üle kogu Euroopa tunnustatud vajadus liikuda teadmistepõhise ühiskonna poole. Haridussüsteemi eesmärgiks peaks olema nii formaal- kui ka mitteformaalhariduse struktuuride kaudu toetada inimeste pädevuste arendamist ning pidevat täiendamist. Üksikisiku tasandil peaks olema haridussüsteemi keskseks põhimõtteks kõigi ühiskonna liikmete haritusele ning õppimisvõimele kaasaaitamine, toetades teadmiste ja oskuste pidevat täiendamist läbi kogu elu, tagamaks kaasaegses kiiresti muutuv maailmas toimetuleku oskused. Lähtudes eelpooltoodust on HP nägemuses haridussüsteemi keskseteks eesmärkideks: hariduse kvaliteet, ressursside mõistlik kasutamine, haridussüsteemi avatus (sh rahvusvahelises), võrdväärne ligipääs, erinevate osapoolte/huvigruppide kaasatus ja koostöö.

Sarnaselt varasematele aastatele töid meie tööd meid erinevate haridusvaldkondade probleemide analüüsi juurde. Üldhariduses analüüsisime Eesti teaduse ja tehnoloogia valdkonna populariseerimiseks tehtut ning tegime soovitusi valdkonna edasiseks eesmärgipärasemaks arendamiseks. Lisaks hindasime osasid üldhariduse valdkonda puudutavaid EL struktuurifondide programme, analüüsisime õpetajapoliitikaid ja immigranttaustaga laste ja noorte hariduse olukorda ning tegime algust uue üldhariduskoolide koolivõrgu analüüsiga. Kutsehariduses valmis analüüs valdkonna tööandjate rahulolust koolide lõpetajate oskuste ja teadmistega. Eesti õppejõudude ülevaateuuring ning Erasmuse mobiilsus kriisi aegadel oli üks tähtsaimad 2013. aasta kõrghariduse töödest. Täiskasvanuhariduses käivitus kahe PIAACi temaatilise raporti koostamine ning alustasime täiskasvanuhariduse riikliku koolitustellimuse protsessi analüüsi. Noorte valdkonnas oli tähtsündmuseks koostöös Eesti Noorsootöö Keskusega järjekordse aastaraamatu väljaandmine, seekord teemal „Noored ja sotsiaalne kaasatus“. 2013. aastaga lõppes ka Noorteseire projekt, mis nüüd ootab jätkutegevuste selgumist. EL struktuurifondide hindamisprojekt käsitles lisaks üldharidusele ka noorte-, karjääri- ning nõustamisteemasid. 2013. aastal tegelesime veel aktiivselt talenditeemadega, tehes algust Eesti olukorra analüüsiga lisaks rahvusvahelise taustaanalüüsi koostamisele.

Kokkuvõttes võib öelda, et kõik elluviidud projektid tegelesid HP jaoks strateegiliselt oluliste küsimustega, osutades valdkonna probleemidele ning pakkudes välja poliitikasoovitusi kitsakohtade ületamiseks. Hindamisalased tööd (nt hariduse valdkonna EL struktuurifondide programmid, teaduse populariseerimine) võimaldasid poliitikakujundajatel õppida seniste tegevuste elluviimise kitsakohtadest, et veelgi paremini edaspidi tulemuslikkust tagada. Seirele keskendunud projektid (nt noorteseire, õppejõudude analüüs, talendipoliitika, Erasmuse mobiilsus, õpetajapoliitikate analüüs, tööandjate uuring) töid uut teadmist valdkonna olukorrast, et edaspidi veelgi täpsemalt valdkonna poliitikaid kujundada ning tegid soovitusi edaspidi vajalikeks muutusteks või tegevusteks.

Kokku tegeleti 2013. aasta jooksul 17 uurimis- ja analüüsiprojektiga, millest 8 olid rahvusvahelised. Lisaks tehti kaastööd ka teiste programmide projektides, millest olulisimad olid uue perioodi struktuurifondide eelhindamine, kus analüüsisime uue perioodi haridusvaldkonna plaane, Eesti IKT kompetentsidega tööjõu hetkeseisu ja vajaduste kaardistamise uuring ning säästmiskäitumise analüüs.

Aasta jooksul ilmus kokku hariduspoliitika programmi poolt 9 analüüsiraportit, kaastööd tehti ka teiste programmide all ilmunud väljaannetele ja töödele ning rahvusvahelistele uuringuprojektidele. HP korraldas kolm mõttehommikut: „Noorsootöö tulemuslikkuse hindamine“, „NEET – noored, kellega

keegi ei arvesta ja kes kuskil ei käi?" ja „Millist kutseharidust on tööandjatel vaja ja millist kutseharidust on kutsekoolidel pakkuda?"

Majanduspoliitika

Majanduspoliitika programmi (MP) eesmärk on aidata kaasa Eesti majanduse teadmistemahukuse ja innovaatsilisuse suurendamisele ning rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmisele. Selleks analüüsitakse majanduskeskkonda mõjutavaid võtmeprobleeme, algatatakse majanduspoliitilisi diskussioone ja dialooge ning tehakse ettepanekuid majanduskeskkonna parendamiseks nii valitsusele kui ka ettevõtetele.

2013. aastal teostati majanduspoliitika programmi juhtimisel kolm ühiskondlikult märgilise tähtsusega uuringut. 2012. a. IV kvartalis alanud 2014–2020 perioodi EL vahendite kasutamise eelhindamise käigus konsulteeriti EV Rahandusministeeriumit uue EL rahastamisperioodi ettevalmistusel. Nõu anti nii strateegiliste eesmärkide seadmisel kui Eesti ees seisvate väljakutsete lahendamiseks vajalike tegevuste planeerimisel, hinnati indikaatorite ja rakendussüsteemi sobivust eesmärkide täitmiseks. Tellija väärtustas hindamiseksperitide soovitusi kõrgelt ja nende alusel täiendati ja kohandati uue rahastamisperioodi aluseks olevaid strateegiadokumente.

2013. a. hindasid MP analüütikud esmakordselt Eestis põlevkivi kaevandamisega seotud sotsiaalmajanduslikku mõju. Kui tihti keskenduvad loodusressurssidega seotud poliitikauuringud ressursi kasutamise seotud keskkonnamõjule, siis nüüd vaadeldi, millised kulud ja tulud kaasnevad põlevkivi kaevandamise ja töötlemisega piirkonna elanikele, ettevõtetele ja kohalikele omavalitsustele. Uuringu tulemusena juhiti poliitikakujundajate tähelepanu põlevkivisektori tulude ebaühtlasele jagunemisele, toodi välja sektori märkimisväärne roll Ida- Virumaa tööhõive tagamisel ning rõhutati vajadust eristada nõukogudeaegse põlevkivi kaevandamise ja töötlemise pärandmõjud kaasaegse kaevandamistehnoloogiaga kaasnevast mõjust. Uuringu tulemusi kasutati Keskkonnaministeeriumi, Ida-Virumaa omavalitsuste ja põlevkiviettevõtete vahelistel läbirääkimistel ning see on ka oluliseks sisendiks uue põlevkivi arengukava koostamiseks.

Kolmandas olulises uuringus kaardistati Eesti IKT kompetentsidega tööjõu hetkeseis ja ettevõtete ootused tööjõule. Uuringu tulemusena toodi välja erialad ja ametikohad, kus tööjõuressurssi napib kõige enam. Uuring tõi esile ettevõtjate ootused töötajate oskustele ja pädevustele, mis aitab kaasa IKT õppekavade vastavuse parendamisel tööturu ootustega. Uuringu tulemusi tutvustati nii IKT ettevõtjatele kui Tartu Ülikooli IKT erialade õppejõududele. Võimalikke poliitikameetmeid arutati uuringu põhjal kavandatud mõttehommikul „IKT-alane kutseharidus – kuidas jõuda muutusteni?"

Ootamatu suurt huvi pälvis ka väiksemahuline uuring „Säästmisega seotud käitumuslikud aspektid ja eestlaste säästmiskäitumise mõjutamise võimalused“. Uuringu ajendiks oli tõdemus, et eestlaste ootused oma elatustaseme säilitamise osas pensionieas on kõrged, samas nende senine säästukäitumine ei taga ootuste täitumist. Teema käsitus oli uudne, mis samas puudutas laia ringi inimesi ja kõnetas erinevaid osapooli ühiskonnas. Uuringu tulemused leidsid meedias väga laiapõhjalist kajastust ning nende põhjal tõstusid mitmed teemad, mis puudutasid inimeste individuaalset vastutust oma tuleviku kindlustamisel.

Kõigi eelmainitud projektide elluviimine toimus tihedas koostöös teiste programmidega. Enim kokkupuutepunkte oli hariduspoliitika programmiga, kus tehti koostööd nii koolitusvajaduste hindamisel, tööjõu pakkumise analüüsimisel kui ka inimeste säästmiskäitumise uurimisel. Katrin Pihor viis edukalt lõpule hariduspoliitika programmi projekti „Noorte seiresüsteemi arendamine ja rakendamine“. Koostöös Praxise akadeemiaga jätkati riigiametnike koolitamist mõju hindamise

põhiteadmiste ja -oskuste kujundamiseks. 2013. aasta jooksul osaleti ka mitmes rahvusvahelises projektis, kus aasta esimeses pooles analüüsiti Põhjamaade Ministrite Nõukogu tellimisel fiskaalset konsolideerumist rohelise riigieelarve kaudu ning aasta teises pooles olid mitmed MP analüütikud aktiivselt kaasatud European Network for Social and Economic Research (ENSR) võrgustiku tegevusse, kus panustati mitmete huvitavate uuringute valmimisse. Näiteks analüüsiti Tallinna-Helsingi regiooni transpordialase koostöö arenguid, ettevõtlusega seotud halduskoormust VKE-des ja naisevõtluse arenguid Eestis.

2013. aasta suurim koostööpartner/tellija oli Rahandusministeerium. Märkimisväärne on ettevõtlussektori kasvanud roll majanduspoliitika programmi tellijate hulgas: Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, Swedbank ning Ida-Virumaa Omalalitsuste Liidu kaudu kaasatud põlevkiviettevõtted.

Kokku töötati MP juhtimisel aasta jooksul 9 projektiga. Ühtekokku ilmus majanduspoliitika programmi ekspertidelt 2013. aastal neli analüüsiaruannet ja rida artikleid ning intervjuusid Eesti meedias.

Tervisepoliitika

Tervisepoliitika programmi (TP) eesmärk on aidata kaasa Eesti elanikkonna tervise paranemisele, pakkudes lahendusi inimkeskse ja jätkusuutliku tervisesüsteemi arendamiseks. Otsime uuringute ja analüüside toel lahendusvõimalusi tuvastatud probleemkohtadele ning viime saadud teadmisi aktiivselt erinevate huvirühmade ja otsustajateni, et toetada teadmuspõhist otsustusprotsessi.

TP 2013. aasta töös oli enim esindatud analüüsiteemana info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine tervishoiusüsteemi arendamisel – alustati uuringut telemeditsiini laialdasema rakendamise võimalustest ning jätkati koostööd Moldovas, sealse e-tervise strateegiaprotsessi nõustamisel ja e-teenuste juurutamisel tervishoius. Nimetatud tööd jätkuvad ka 2014. aastal.

Rahastamise jätkusuutlikkuse ja e-tervise teemade kõrval pöörasime tähelepanu ka tervishoiu patsiendikesksuse ja kvaliteedi küsimustele. Näiteks 2012. aastal alustatud ning 2013. aastal lõppenud vähipatsientide elukvaliteeti mõjutavate tegurite analüüs seadis fookuse elukvaliteedi psühhosotsiaalsetele aspektidele ja ravi toetavatele teenustele. Apteegiteenuse arenguvõimalusi puudutavas uuringus vaadeldi muuhulgas ravimite tarbimise nõustamisega seotud kvaliteediküsimusi ning ravimite koos- ja kõrvalmõjude parema ärahoidmise võimalusi.

Toetasime Haigekassat analüüsidega, viisime läbi vastsündinute skriiningu auditi ning alustasime ravikindlustuse tulude ja kulude pikaajalise prognoosimudeli koostamist, mis antakse Haigekassale üle 2014. aasta II kvartalis. Töö- ja sotsiaalpoliitika programmi veetud vanemapuhkuste analüüsi raames vaatasime põhjalikult üle ravikindlustusest rahastatavate vanemlusega seotud hüvitiste ehk sünnitus-, hooldus- ja lapsendamishüvitise võimaldamise printsiibid.

Tervise teemad on muudegi poliitikavaldkondadega tihedalt seotud. Programmidevahelise koostööna olid olulised terviseküsimusi hõlmavad projektid. Analüüsisime Eesti tervishoiu talendipoliitikat ning 2013. aastal jätkus valitsuse tegevusprogrammi täitmise jälgimine. Samuti osalesime uue perioodi struktuurivahendite eelhindamise projektis.

Peamised tellijad ja koostööpartnerid olid 2013. aastal Riigikantselei, Välisministeerium, Sotsiaalministeerium, Haigekassa, Eesti Apteekide Ühendus, Soome Sotsiaalkindlustusamet, Eesti Vähiliit, Terve Eesti SA.

2013. aasta jooksul oli TP juhtimisel aktiivselt töös 9 projekti, millest 3 olid rahvusvahelised. Tegime kättesaadavaks neli uuringuaruannet, avaldasime artikleid meedias ja Praxise blogis. Toimus kaks mõttehommikut ja mitmeid aruteluseminare tervishoiuvaldkonna erinevate osapooltega.

Töö- ja sotsiaalpoliitika

Et aidata kaasa eestimaalaste elu- ja tööelu kvaliteedi kasvule, jätkasime ka 2013. aastal teadmispõhise info pakkumist ning selle levitamist töö- ja sotsiaalpoliitika (TSP) valdkonnas. Olemaks kursis oma valdkonna olulisemate trendide ja poliitikasündmustega, jälgime ja analüüsime regulaarselt toimunud muudatusi. 2013. aastal jätkasime kaastööd kahele Euroopa Komisjoni võrgustikule, milleks olid Euroopa Tööhõive Seirekeskus ning tööhõive ja soolise võrdõiguslikkuse võrgustik. Lisaks alustasime 2013. aastal koostööd Euroopa sotsiaalkaitse reformide mõju hindamise võrgustikuga. Kaastööna eelnimetatud võrgustikele valmisid möödunud aastal muuhulgas ülevaated rohetöökohtade potentsiaalset Eestis ning hinnangud Eesti pensioni- ja tervishoiusüsteemile. Lisaks analüüsisime nende võrgustike raames Eesti konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ eesmärkide täitmist ning andsime seeläbi sisendi Euroopa Komisjoni poolt Eestile tehtud riigipõhiste soovitudele.

Alates 2006. aastast oleme olnud partneriks Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondile (nn Eurofond), vahendades erinevate temaatiliste analüüside kaudu infot individuaalsete ja kollektiivsete töösuhete kohta Eestis. Eurofond varustab Euroopa valitsusasutusi, tööandjaid, ametiühinguid ja Euroopa Komisjoni sõltumatute võrdlusuuringute andmete ja neil põhinevate teadmiste ja nõuannetega. Möödunud aastal valmistasime ette ka uuenenud töökava, mille alusel jätkame koostööd Eurofondiga vähemalt aastani 2018.

Olulisemateks lõppenud uurimisprojektiks möödunud aastal oli 2009. aastal jõustunud töölepingu seaduse uuring, milles analüüsiti uue seaduse rakendumist. Autorid leidsid muuhulgas, et töösuhete osapoolte õigusteadlikkus on puudulik ning seetõttu pole nende õigused alati kaitstud. Seetõttu peab riik pöörama jätkuvalt tähelepanu töötajate õigusteadlikkuse tõstmisele.

Teiseks oluliseks uuringuks oli Sotsiaalministeeriumi poolt tellitud „Eesti vanemapuhkuste süsteemi analüüs“, mille käigus analüüsiti hetkel kehtivat Eesti vanemapuhkuste ja sellega kaasnevate hüvitiste ja toetuste korraldust. Autorid leidsid, et ilma praeguse süsteemi oluliste kohandusteta ei ole seatud eesmärkide saavutamine võimalik. Seetõttu soovitasime lubada vanemapuhkuse kasutamist osa-ajaga, reserveerida isadele üks osa vanemahüvitisest ning pikendada pikale vanemapuhkusele (nt lapsehoolduspuhkus) siirdumise ja sellelt naasmise etteteatamistähtaegu.

2013. aastal jätkus töö mitmete pika-ajaliste analüütiliste projektidega nagu maksude- ja toetuste mikrosimulatsioonimudeli EUROMOD arendamine koostöös Essexi ülikooliga ning sotsiaalkindlustuse prognoosimudelite uuendamine. Samuti jätkasime koostööd Balti Uuringute Instituudi ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Agentuuriga, analüüsimeks kuivõrd lapsesõbralikud ning lapse õigusi arvestavad on Eestis ja teistes Euroopa riikides õigustõstmise protsessid.

Huvitavaks kogemuseks möödunud aastal oli osalemine Euroopa Komisjoni poolt Tallinnas korraldatud rahvusvahelisel seminaril, mille eesmärgiks oli vahetada Euroopa riikide kogemusi soolise palgalõhe probleemile tähelepanu juhtivate kampaaniate osas. Praxise ekspert Marre Karu valmistas ette aruteludokumendi ja tutvustas osalejatele Eesti soolise palgalõhe olemust, ühiskondlikku konteksti ning Eesti võrdse palga päeva kui üht head näidet.

Mitmed TSP analüütikute varasemad tööd ja nende raames tehtud soovitusel leidsid äramärkimist ja kasutamist uute poliitikamuudatuste ettevalmistamisel. 2013. aasta lõpus Sotsiaalministeeriumi poolt

valminud asendushoolduse kontseptsiooni alusanalüüsis on muuhulgas tuginetud ja viidatud mitmel korral 2011. aastal valminud uuringule „Asenduskodudes kasvanud noorte valmisolek iseseisvaks eluks“. Kontseptsioonis rõhutatakse arenguvajadustena muuhulgas vajadust keskenduda lastekaitsetöö praktikas enam ennetusele, pakkuda iseseisvasse ellu astunud noortele suuremat tuge ning tagada laste ja perede juhtumite ning teenuste osutamise seotud info ühtsetel alustel dokumenteerimine ja haldamine.

Töövõimetoetuse reformi seletuskirjas on mitmel pool viidatud meie 2012. aastal valminud uuringule „Toetuste mõju töömotivatsioonile“ ja 2013. aastal valminud tööle „Töövõime tuvastamise ja hüvitise saajate aktiveerimise praktikad välisriikides“. Mõlemas rõhutatakse vajadust reformida praegune töövõimetus pensionide maksmise killustatud korraldus, täiendada praegust toetuste maksmise süsteemi aktiivsuspõuetega, pakkuda töövõimekaoga inimestele enam tööturule sisenemist või seal jätkamist toetavaid teenuseid ning tähtsustada tööandja rolli töötaja töövõimekaos ennetamisel ja rehabilitatsiooniprotsessi panustamisel.

Möödunud aastal kohtusime ka mitme välisriigi delegatsiooni või saatkonna esindajatega arutamaks töö- ja sotsiaalpoliitika valdkonna olukorda ning toimunud poliitikamuudatuste mõju. Nii näiteks rääkisime Ameerika Ühendriikide saatkonna esindajale soolisest võrdõiguslikkusest; andsime Taani parlamendiliikmetele ülevaate majanduskriisi mõjust sotsiaalsele olukorrale; ning tutvustasime hollandi noortele tööturuekspertidele ja Türgi tööturuasutuse esindajatele Eesti tööturu olukorda, aktiivset tööpoliitikat, sotsiaalkindlustussüsteemi ülesehitust ja kitsaskohti, meeste ja naiste olukorda tööturul ning poliitikameetmete rolli ebavõrduse vähendamisel. Samuti nõustasime Euroopa Komisjoni justiits- ja siseküsimustega tegeleva direktoraadi esindajaid soolise palgalõhe teemal.

Lisaks töö- ja sotsiaalpoliitikaga seotud tegevustele panustasid TSP analüütikud teiste Praxise programmide tegemistesse. Näiteks valmisid artiklid Noorteseire aastaraamatus; osalesime 2014-2020 perioodi EL vahendite kasutamise eelhindamisel ning töövõime tuvastamise ja valitud Euroopa riikide aktiveerimispraktikate analüüsimisel. 2013. aastal oli TSP-I erinevatel ajahetkedel töös enam kui 25 uurimisprojekti, millest enam kui pooled olid rahastatud rahvusvaheliste organisatsioonide poolt.

Valitsemise ja kodanikuühiskonna poliitika

Valitsemise ja kodanikuühiskonna programmi (VKP) üldine siht on hea valitsemise kultuuri arenemise toetamine. VKP tegevussuundadest on aastate vältel enim tähelepanu pälvinud kodanikuühiskonna arendamine ja VKP oli selles vallas aktiivne ka aastal 2013. Programm on läbi ajaloo tegelenud ka avaliku halduse edendamise, mille osakaal VKP tegevuses on tõusuteel. Näiteks toimus mais 2013 mõttehommik teemal "Riigivalitsemine kui ühiskonna arengu sidusaine". Samuti valmis uuring EL eesistumisega seotud ametnike ning poliitikute koolitusvajadusest koos arendusalaste ettepanekutega.

VKP jätkas eelmisel aastal avatud valitsemise teemaga ning kodanike ja valitsussektori vahelise infovahetuse tõhustamisega. Üheks taoliseks projektiks on Kodupilt.ee keskkond (rahastajaks Open Society Foundation), mis ühendab geograafia kohaliku arengut iseloomustavate indikaatoritega. Teiseks märkimisväärseks projektiks oli Avatud Eesti Fondi toel meieraha.eu veebi arendamine, mille idee seisneb eelarveliste valikute visualiseerimises.

Meieraha keskkonna arendamine on olnud arendav nii tegijatele, kodanikele kui ka ametkondadele. Erilise populaarsuse saavutas 2013. a valminud Meieraha maksukalkulaator, mis lihtsal ja harival moel

selgitab kasutajatele kuhu riik maksumaksja raha suunab. Taolised andmetele ja analüüsile toetuvad kodanike teadlikkuse tõstmise (e-) lahendused muutuvad järjest olulisemaks, sest ühiskond ootab läbipaistvamat valitsemist. Nii osales VKP ekspert Hille Hinsberg 2013. a. aktiivselt avatud valitsemise alaste võrgustike tegevuses nii meil kui mujal, et kasvatada kogu VKP võimet toetada hea valitsemise tava juurdumist.

Tähtsaks valitsemise ja kodanikuühiskonna teemade ühenduslüliliksi oli Valitsuse valvurite projekt, mis lubab inimestel jälgida *valitsuse* tegevusprogrammi täitmist. Teine samalaadne ja ühiskonnas laia kõlapinda leidnud projekt oli Rahvakogu, kus nii VKP kui ka teiste Praxise analüütikute ülesanne oli laekunud ettepanekute ja kommentaaride analüüs. Üks aasta pärast Rahvakogu arutelupäeva (6. aprill) on 15-st toonast Riigikogule tehtud ettepanekust seaduseks saanud kolm ning osaliselt ellu viidud või ellu viia lubatud veel neli. Nii võib väita, et Rahvakogu evis osalusdemokraatia arenemisele tegelikku mõju.

Verstapostiks kodanikeühenduste rahastamise korrastamisel oli kodanikuühenduste riikliku rahastamise juhendmaterjalide valmimine. Märtsis 2013 toimus Praxise mõttehommik "Avaliku raha kasutamine kodanikuühenduste rahastamisel". VKP töötajad viisid ühenduste rahastamise teemadel läbi koolitusi ning nõustamine ja koolitamine on päevakorras ka aastal 2014.

2013. a. uuris VKP vabatahtlikus tegevuses osalemist Eestis (tulemused avaldati 2014. a. alguses) ja vabaühenduste sisedemokraatia probleemistikku (töö tähtaeg kevad 2014). Koos EMSLiga oli VKP tegev vabakonna tulevikugrupi projektis, kus koostatakse prognoosid, kuidas ühiskonnas toimuv lähiaastatel vabaühendusi mõjutab (lõpp samamoodi 2014. a.).

Olulise panuse riiklikku poliitikasse andis lõimumisarutelude projekt, mille eesmärk oli kaasata Eestis elavad EL kolmandate riikide kodanikud (EKRK) ja määratlemata kodakondsusega elanikud Eesti lõimumispoliitika kujundamisse. Aruteludesse haarati suur arv EKRK-sid ja mõttevahetusest koorunud järeldused on sisendiks uuele Eesti lõimumiskavale. Lõimumisarutelude projektile eelnes ülevaadete koostamine lõimumisvaldkonna sotsiaal-majanduslikust panusest ühiskonnas ning siht- ja sidusrühmade karakteristikutest.

Kokku oli aruandeaastal 16 aktiivset projekti. Üheksas projektis on loodud avalikkusele kättesaadavaid materjale (aruanded ja ettekanded, rahastamise juhendmaterjal, e-lahendused jms). Lisaks nõustas VKP mitmeid riigiasutusi ja vabaühendusi kaasamise ning haldusjuhtimise küsimustes. VKP tähtsamateks partneriteks olid KÜSK, AEF, EMSL, Siseministerium, Rahandusministerium, Kultuuriministerium. Toimus ka rida kohtumisi välismaiste huvirühmadega, kus idanema pandud koostööseemned kannavad ehk vilja tulevastel aastatel.

Aasta esimeses kvartalis töötas VKP-s kolm inimest – kaks analüütikut ja ekspert, kes täitis programmi juhi kohuseid. Aprilli keskel liitus uus programmi juht. Kuivõrd VKP teemade ring on üsna lai, siis kaasati projektidesse ka hulgaliselt Praxise väliseid eksperte.

III Praxis organisatsioonina

Töötajad ja juhtimine

2013. aasta detsembris oli Praxises 33 töötajat (2012. aasta samal ajal 32). Et mitmed töötajad viibisid lapsehoolduspuhkusel, oli täistöötajale taandatud töötajate arv 25 (vt lisa 11), mis on viimastel aastatel püsinud enam-vähem samana (2012. aastal 25 ja 2011. aastal 27). Jätkuvalt peame oluliseks kaastöötajate, so külalisuurijate, praktikantide ja vabatahtlike, kaasamist. Lähiaastatel on plaanis hoida töötajate arv stabiilsena ning panustada töötajate kvalifikatsiooni tõstmisele toetades töötajate tasemeõpingute lõpetamist.

Organisatsiooni **tööjõukuludest** annab ülevaate käesoleva aruande lisa 11. Kokku olid Praxise tööjõukulud 2013. aastal 734 427 eurot (2012. aastal 638 327 eurot), sealhulgas juhatuse liikme tasud 39 379 eurot (2012. aastal 13 514 eurot).

Praxise kõrgeim organ vastavalt põhikirjale on **Nõukogu**, mis kavandab sihtasutuse pikaajalist tegevust, korraldab juhtimist ja teostab järelevalvet tegevuse üle. 2013. aastal täienes Praxise nõukogu kahe uue liikmega, kelleks on Triinu Tombak ja Karsten Michael Staehr. Nõukogu esimehena jätkas ka 2013. aastal Daniel Vaarik ja nõukogu liikmetena Ene-Margit Tiit, Kadi Lambot ning Sten Tamkivi.

Uued nõukogu liikmed, Triinu ja Karsten, toovad Praxise nõukogusse juurde rahvusvahelist mõõdet, finantsjuhtimisalast tarkust ning akadeemilist vaadet. Triinu on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna töö ökonomika ja sotsioloogia erialal ning elanud üle kümne aasta väljaspool Eestist, sh Poolas, USA-s ja Hiinas. Triinu on töötanud muuhulgas Eesti Investeerimispangas, Maailmapanga kirjastuse osakonnas ning kuulub börsiettevõtte Harju Elekter nõukogusse. Karstenil on majandusalane magistrakraad Massachusettsi Tehnoloogiainstituudist (USA) ja doktorikraad majanduses Kopenhageni Ülikoolist. Karsten on varem töötanud Taani statistikametis, Maailmapangas, Kopenhageni ülikoolis, Vilniuse Ülikoolis, Norra pangas, Tartu Ülikoolis, Soome pangas ja Keskkonnanahindamise instituudis Kopenhagenis. Rahvuselt taanlane, on Karsten elanud Eestis aastast 2006.

Praxise igapäevategevust juhtis kuni 2013. aasta aprillini kolmeliikmeline **juhatuse**, kuhu kuulusid juhatuse esimees Annika Uudelepp ning juhatuse liikmed Kristina Mänd ja Reelika Leetmaa. Kristina Mänd osales juhatuse liikme töös aprillini 2013, misjärel jätkas Praxise juhatuse kaheliikmelisena.

Praxise sisulisi tegemisi veavad **valdkondlike programmide juhid**, kes kujundavad temaatiliste uurimisprojektide valikut ja osalevad mõttekoja arendamises igakülgelt. 2013. aastal jätkasid programmijuhtidena

- hariduspoliitika programmijuht Laura Kirss;
- töö- ja sotsiaalpoliitika programmijuht Reelika Leetmaa;
- Praxis Akadeemia juht Kristina Mänd.

Muudatused toimusid kolme valdkondliku uurimisprogrammi juhtimises:

- valitsemise ja kodanikuühiskonna programmijuhiks sai 2013. aasta kevadel Rauno Vinni; senini programmijuhi kohuseid täitnud Hille Hinsberg jätkab sama programmi eksperdina;
- tervisepoliitika programmi juhi kohusetäitjaks sai 2013. aasta suvel Priit Kruus; senini

programmijuhi kohuseid täitnud Riina Sikkut suundus lapsehoolduspuhkusele;

- majanduspoliitika programmi juhi kohusetäitjaks sai 2013. aasta sügisel Anne Jürgenson; senini programmijuhi kohuseid täitnud Katrin Pihor suundus lapsehoolduspuhkusele.

Lisaks valdkondlikele uurimismeeskondadele täidab organisatsioonis väga olulist rolli **kommunikatsioonijuht**, kellena jätkas tööd Eneli Mikko. Tema töö olulist panust väljendab muuhulgas ka Praxise nähtavuse paranemine ühiskondlikus arutelus ja meedias üldisemalt (vt ka tegevusaruande osa: Teadmiste levitamine).

Praxise meeskonna jaoks on läbi aegade olnud oluline anda panus ühiskonna arengusse ka väljapool oma erialast tööd. Üheks sotsiaalse vastutuse vormiks, milles Praxise töötajad on aasta-aastalt osalenud, on vabatahtlik tegevus. Praxise meeskond käib mitmendat aastat kevaditi Soomaal talgutel, kus aidatakse korrastada avalikke matkaradasid ja matkakeskuse territooriumi.

Organisatsiooni areng

Olulisim märksõna 2013. aastal organisatsiooni arendamisel oli järgmise viie aasta strateegiliste sihtide paikapanek koos meeskonna ja nõukoguga. Strateegiaprotsess oli kogu meeskonna jaoks väga arendav ja ühtset arusaama loov Praxise tulevikust, pakkudes lisaks tihedale mõttetegevusele ka uut teadmist ning selgemat rollitunnetust.

Lisaks strateegiaprotsessile töötasime edasi veel kolme suurema arendusega, milleks olid personalipoliitika uuendamine, finantsjuhtimise tarkvarale (Directo) üleminek ning Praxise uue veebilehe kontseptsiooni valmimine (uus veeb on kavas avada 2014. aastal).

Kuna meeskond on Praxise kõige olulisem vara, on neist kolmest arendusest organisatsiooni jaoks kõige strateegilisem just personalipoliitika uuendamine. Kuivõrd meie põhitegevuseks on teadmiste loomine ja levitamine ühiskonnas, väärtustame kõrgelt töötajate arendamist ning seeläbi uute ideede ja teadmiste ammutamist. Näiteks toetame oma töötajate magistri- ja doktoriõpingute lõpetamist võimaldades neile tavapärasest soodsamatel tingimustel õppepuhkust; investeerime iga töötaja individuaalsesse arengusse iga-aastaste individuaalsete ja ühiskoolituste kaudu. Samuti peame oluliseks meie valdkondlike juhtide süstemaatilist arendamist. Peame oluliseks regulaarse tagasiside andmist igale töötajale nii jooksvalt igapäevaste töökoosolekute, siseseminaride kui ka aastavestluste käigus.

Lisaks suurepärasele meeskonnale, vabale mõtlemisele ja meeskonna arendamisele on meie motivatsioonisüsteemis oluline koht ühisüritustel, mis loovad viljaka pinnase uute ideede ja mõtete sünniks. 2013. aastal kahepäevasel töötajate suveseminaril Jänedal keskendusime Praxise strateegia uuendamisele, jõulupühi tähistasime koos ühise leivateoga Maria talus Pärnumaal. Kuna meie töötajate hulgas on palju väikeste laste vanemaid ning peame oluliseks peresõbralikkust, peab meie Jõuluvana igal-aastal meeles ka tulevasi töötegijaid.

Tagamaks oma töötajatele tervist hoidva töökeskkonna, investeerisime 2013. aastal märkimisväärselt ka paremasse töökeskkonda. Peame väga oluliseks mõtleivatele inimestele sobiva töökeskkonna loomist, mille üks loomulik osa on ka piisav paindlikkus. Viimane on vajalik ka väikelaste vanemate sujuvaks töölenaasmiseks. Oleme uhked selle üle, et mitu Praxise meessoost töötajat on kasutanud isapuhkuse võimalust.

Rahastamine

Praxise tegevusmaht kasvas ka 2013. aastal ja saavutas suurima tulude taseme oma tegevuse ajaloos (1 292 575 eurot 2013. aastal võrreldes 1 057 166 euroga 2012. aastal; vt tulemiaruanne). Praxis on isemajandav organisatsioon ja ei saa üheltki rahastajalt institutsionaalset tegevustoetust. Organisatsiooni arendamist, ühiskondlikku tegevust finantseeritakse valdavalt majanduskonkurentsivõimeliste projektides tekkinud tulu toel.

Kui vaadata programmide poolt juhitud projektide lõikes, siis kõige suurema käibega programmid olid möödunud aastal Praxise Akadeemia, Töö- ja sotsiaalpoliitika programm ning Hariduspoliitika programm. Võrreldes 2012. aastaga suurenes oluliselt majanduspoliitika programmi käive, mis oli seotud mitmete suuremahuliste tööde teostamisega. Märkimisväärselt vähenes tervisepoliitika programmi käive, mis oli suuresti tingitud mitme töötaja viibimisest lapsehoolduspuhkusel ja/või välismaal õpingutel. Suhteliselt samal tasemel oli valitsemise ja kodanikuühiskonna poliitika programmi käive. (Vt lisa 15.)

Suur osa Praxise käibest on raamatupidamislikus mõttes „ettevõtlus“ ehk käive, millelt tuleb tasuda käibemaksu (2013. aastal 75%). Ettevõtlusega seotud projektideks raamatupidamislikus mõttes on riigihangetena teostatud projektid, mis on peamine rakendusuringute rahastamise viis Eestis. Samuti kuuluvad siia välisfinantseerijate poolt rahastatud käibemaksuga maksustatud projektid. Praxise tegevuse sisulises mõttes on tegu avalikes huvides tehtavate töödega, sõltumata nende maksustamise erisustest.

Toetusprojektid on sellised, mida rahastatakse kas sihtotstarbelistest eraldistest või organisatsiooni enda poolt taotletud toetustest ja annetustest. Neilt projektidelt ei tasuta käibemaksu ning raamatupidamislikus mõttes loetakse selliseid projekte põhitegevusprojektideks. Suurema osa sellistest projektidest moodustasid välisfinantseerijate poolt rahastatud projektid, näiteks Euroopa Liidu 7. raamprogrammi poolt ja OSI rahastatud projektid. Kohalikest finantseerijatest eraldas Praxise tegevuseks toetusi näiteks Avatud Eesti Fond ja Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Välisfinantseerimise osatähtsus on viimastel aastatel püsinud ca 25%-28% piires; 2013. aastal oli see 25%. Kõige suurem välisfinantseerimise osatähtsus on töö- ja sotsiaalpoliitika programmis, moodustades kogu organisatsiooni välisfinantseerimise mahust ca 54%, järgnes hariduspoliitika programm 27%-ga.

2013. aasta projektide loetelu

Nr	Projekt	Tellijä/Rahastaja
Praxise Akadeemia		
1	Kodanikuühiskond Gruusias: Gruusia Ida-Partnerluse platvormi organisatsioonide eestkostesuutlikkuse tõstmiseks	Eesti Välisministeerium
2	Koolitused "Ühtsed alused kodanikuühenduste rahastamiseks"	Siseministeerium
3	Praxis: edukas mõttekoda on mõjukas mõttekoda	Kodanikuühiskonna Sihtkapital
4	Mõjude hindamise koolitus poliitikakujundamises	Tehnilise Järelevalve Amet (TJA)
5	Montenegro avaliku teenistuse seaduse rakendamise toetamine	AAM Management Information Consulting Ltd
6	Euroopa liidu uute liikmesriikide panus ja roll arengukoostöös	The Center for Economic Development Foundation
7	Kaasamise koolituste programmi ettevalmistamine ja läbiviimine	Rahandusministeerium
8	Mõjude hindamise koolitus poliitikakujundamises	Rahandusministeerium
9	Strateegilise juhtimise kompetentsi tõstmise alaste koolituste ettevalmistamine ja läbiviimine	Rahandusministeerium
10	Riigikantselei asekanterite seminar	Riigikantselei
11	Eesti avaliku teenistuse juhtimistalente programmi baaskoolituse väljatöötamine ja elluviimine	Riigikantselei
12	Mõjude hindamise koolitus poliitikakujundamises	Riigikantselei
13	Eesti avaliku teenistuse tippjuhtide järelkasvu programmi väljatöötamine ja elluviimine	Riigikantselei
14	Mõjude hindamise ja kaasamise koolitus Riigikogu kantseleile	Riigikogu kantselei
15	Siseministeeriumi valitsemisala juhtide mõtteseminar JUMP	Siseministeerium
16	Sotsiaalministeeriumi töötajate teadmiste arendamine sotsiaalhoolekande meetmete tulemuslikkuse ning mõju hindamise meetodikatest	Sotsiaalministeerium
17	Arenguprogramm Sotsiaalministeeriumi keskastmejuhtide juhtimisvõimekuse tõstmiseks	Eesti Sotsiaalministeerium
18	Mõttekoja analüüsitööde kättesaadavuse parendamine	Avatud Eesti Fond
Hariduspoliitika		
19	Mutual learning programme: Peer review	GHK Consulting Ltd
20	E-oskused kõrghariduse õppekavades ja valdkondlik kontekst Euroopas: Eesti olukorra analüüs	Empricia Gesellschaft für Kommunikations- und Technologieforschung mbH

21	EUROSTUDENT V - Üliõpilaselu sotsiaalsed ja majanduslikud tingimused Euroopas	HIS Hochschul-Informationssystem GmbH
22	Eesti põhikooli- ja gümnaasiumivõrgu analüüs aastaks 2020	Haridus- ja Teadusministeerium
23	Muutuva tööturu väljakutsed kutseharidusele	Riigikantselei / Euroopa Sotsiaalfond
24	Teadlaste mobiilsusmustreid ja karjäärivalikuid puudutavate andmete kogumine	IDEA Consult
25	ONE BSR - Baltic Metropolis Accelerating Branding and Identity Buliding	Helsingin kaupunki (City of Helsinki)
26	PIAAC temaatiliste aruannete koostamine: I "Oskuste kasulikkus tööturul" ja III "Kellel on risk jääda madalate oskustega ning kuidas vältida madalate oskuste lõksu?"	Haridus- ja Teadusministeerium
27	PIAAC temaatilise aruande „Oskused ja elukestev õpe“ retsenseerimine	Haridus- ja Teadusministeerium
28	Erasmuse mobiilsus kriisi aegadel	Deutcher Akademischer Austausch Dienst (German Academic Exchange Service)
29	SIRIUS: Euroopa uurimisvõrgustik immigratsioonitaustaga laste ja noorte hariduse alal	Autonomous University of Barcelona
30	SIRIUS 2013: Euroopa uurimisvõrgustik immigratsioonitaustaga laste ja noorte hariduse alal 2013. aasta tegevused	Autonomous University of Barcelona
31	Õpetajapoliitika ülevaated NEPC võrgustiku riikides	Network of Education Policy Centers
32	Teadust ja tehnoloogiat populariseerivate tegevuste tulemuste ja väljundite uuring	SA Eesti Teadusagentuur
33	Täiskasvanute tööalase koolituse riikliku koolitustellimuse protsessi ülevaade ja eksperthinnang	Haridus- ja Teadusministeerium
34	Uuring: Eesti õppejõud 2012	SA Archimedes
35	Euroopa Liidu tõukefondide programiperioodil 2007-2013 Euroopa Sotsiaalfondist kaasrahastatavate meetmete „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“, „Teavitamis- ja nõustamissüsteemi arendamine“ ning „Kooli poolelijätmise vähendamine, haridusele juurdepääsu suurendamine ning õppe kvaliteedi parandamine“ vahehindamine	Haridus- ja Teadusministeerium
36	Noorsootöö seiresüsteemi arendamine ja rakendamine	Eesti Noorsootöö Keskus
37	Keskkonnahariduse partnerlus	Network of Education Policy Centers
38	Eraõpetuse võrdlev analüüs	Network of Education Policy Centers

Majanduspoliitika		
39	Eesti positsiooni kujunemise analüüs juhtivates IKT ja e-riigi indeksites	MTÜ IKT Demokeskus
40	2014-2020 perioodi EL vahendite kasutamise eelhindamine	Rahandusministeerium
41	Mõttemihk "IKT-alane kõrgharidus - kuidas tööandjate ootustele vastu tulla?"	Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus
42	Eesti IKT kompetentsidega tööjõu hetkeseisu ja vajaduste kaardistamise uuring	Eesti Infotehnoloogia- ja Telekommunikatsiooni Liit
43	Piiriülese transpordi arengu võrdlevanalüüs Helsinki-Tallinn ja Öresund regiooni vahel	Oxford Research A/S
44	Põlevkivi kaevandamise ja töötlemise sotsiaalmajanduslike mõjude hindamine	Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit
45	Restruktureerimine avalikus sektoris	Oxford Research AB
46	Säästmisega seotud käitumuslikud aspektid ja eestlaste säästmiskäitumise mõjutamise võimalused	Swedbank AS
47	Väike- ja keskmise suurusega ettevõtete restruktureerimine	Kingston University
Tervisepoliitika		
48	Kaasaegse apteegiteenuse roll esmatasandi tervishoiu osana Eesti tervishoiusüsteemi jätkusuutlikkuse tagamisel	Eesti Apteekide Ühendus
49	ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamise edendamiseks, kaitsmiseks ja järelevalveks sõltumatu mehhanismi loomise ettevalmistamine	Eesti Puuetega Inimeste Koda
50	Vastsündinute kuulmisskriiningu hindamine	Eesti Haigekassa
51	Soome-Eesti piiriülene hambaravi	National Institute for Health and Welfare
52	Moldova tervishoiusüsteemi arengu edendamine e-teenuste võimaluste abil	Välisministeerium
53	Ravikindlustuse jätkusuutlikkuse prognoos	Riigikantselei
54	Telemeditsiini laialdasem rakendamine Eestis	Riigikantselei
55	Uuring "Vähipatsientide elukvaliteet ja seda mõjutavad tegurid"	MTÜ Eesti Vähiliit
56	ANCIEN-Assessing Needs of Care in European Nations	Euroopa Komisjon; projekti koordinator: Centre for European Policy Studies
57	EuroDRG-Diagnosis-Related Groups in Europe: towards Efficiency and Quality	Euroopa Komisjon; projekti koordinaator: Technische Universitaet Berlin
58	Kaasatuse tugevdamine rahvatervise uuringutes	Euroopa Komisjon
59	Euroopa piiriülene tervishoiu koostöö	Euroopa Komisjon
60	Liigesepõletike majanduslik ja haiguskoormus Eestis	Eesti Reumaliit

61	Arstlike erialade arengukavade uuendamine perioodiks 2015-2020	Sotsiaalministeerium (eraldise leping)
Töö- ja sotsiaalpoliitika		
62	Sooline ja seksuaalne ahistamine tööelus	Sotsiaalministeerium
63	Sotsiaalkaitse reformide mõju hindamise ekspertide võrgustik	Gesellschaft für Versicherungswissenschaft und -gestaltung e.V. (GVG);
64	Vanusepõhine juhtimine ning elukestev nõustamine Eestis	Oxford Reseach AB
65	Töötingimused ja töösuhed avalikus sektoris	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
66	Euroopa tööpoliitika ekspertide võrgustik	GHK Consulting Ltd
67	Soolise võrdõiguslikkuse ekspertide võrgustik	Cultura Lavoro Srl
68	Euroopa töötingimuste, töösuhete ja struktuurimuutuste monitooringud	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
69	Mikrosimulatsioonimudeli EUROMOD uuendamine	Institute for Social and Economic Research, University of Essex
70	Lapsed õigussüsteemis	MTÜ Balti Uuringute Instituut
71	Peredele mõeldud toetuste ning alushariduse ja lapsehoiuteenuse mõjude analüüs	Riigikantselei
72	Aktiivse vananemise potentsiaali mobiliseerimine Euroopas	Euroopa Komisjon/ koordinaator: University of Sheffield
73	Lapsevanemate paindliku töö- ja pereelu ühitamise võimaluste analüüsi läbi viimine	Sotsiaalministeerium
74	Skills Panorama: tööjõu oskuste prognoosiga seotud info kogumine ja analüüs	GHK Consulting Limited
75	Töölepinguseaduse uuring	Sotsiaalministeerium
76	Ülevaade hinnatud tööturuteenustest Eestis	Fondazione Giacomo Brodolini
77	Soolise võrdõiguslikkuse poliitika ja naised majanduses	Istituto per la Ricerca Sociale
78	Euroopa töötingimuste, töösuhete ja struktuurimuutuste monitooringud: raamleping	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
79	Meeste roll soolises võrdõiguslikkuses	L&R Social Research OEG
80	Heade praktikate jagamine: Võrdse palga päeva seminar	ÖSB Consulting GmbH
Valitsemise- ja kodanikuühiskonnepoliitika		
81	ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamise järelevalve	Sotsiaalministeerium
82	E-ligipääsetavuse hindamise ja edendamise uuring	empirica Gesellschaft für Kommunikations- und Technologieforschung mbH

83	EL otsustusprotsessiga seotud ametnike ja poliitikute koolitusvajaduste hindamine Euroopa Liidu nõukogu eesistumise läbiviimiseks vajalike kompetentside arendamiseks	Rahandusministeerium
84	Vabakonna tulevikugrupp	Avatud Eesti Fond (juhtivpartner EMSL)
85	Ministeeriumite roll valitsusala julgeolekuasutuste üle (teenistusliku) järelevalve teostamisel	Siseministeerium
86	Kaasamise käsiraamat	Riigikantselei
87	Kodanikuühenduste riikliku rahastamise juhendmaterjalide väljatöötamine	Sotsiaalministeerium
88	Lõimumisvaldkonna taustainfomaterjalide koostamine	Kultuuriministeerium ja IBS
89	Meieraha.ee arendamine	Sa Avatud Eesti Fond
90	Üle-Eestilised EKRK-de lõimumisteemalised arutelud	MISA - Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed
91	Freedom House'i iga-aastase siirderiikide uuringu (Nations in Transit e NIT) Eesti raporti koostamine	Freedom House
92	Rahvakogu protsess	Eesti Koostöökogu Investeeringute hoolduse OÜ
93	Vabaühenduste sisedemokraatia: liikmete ja sihtrühmade kaasamine poliitikakujundamises osalemisel	Siseministeerium
94	Vabatahtlikus tegevuses osalemine Eestis 2013	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK)
95	Kodanikeskne e-osalus: demokraatia innovatsioon	Örebro University
96	E-teenuste kasutamise tulemuslikkus ja mõju	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
97	Tark Valija 2015	Annetustest
98	Valimislubaduste analüüs	Foundation Open Society Institute (OSI-ZUG)
99	Valitsemise valvurid	Avatud Eesti Fond
100	Kohalike omavalitsuste võimekus avalike teenuste pakkumisel	Open Society Foundations

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	279 827	188 215	2
Nõuded ja ettemaksud	175 358	212 617	3
Kokku käibevara	455 185	400 832	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	5 452	8 329	5
Kokku põhivara	5 452	8 329	
Kokku varad	460 637	409 161	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	284 455	275 736	7
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	101 630	103 563	16
Kokku lühiajalised kohustused	386 085	379 299	
Kokku kohustused	386 085	379 299	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	13	13	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	29 849	29 740	
Aruandeaasta tulem	44 690	109	
Kokku netovara	74 552	29 862	
Kokku kohustused ja netovara	460 637	409 161	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	325 620	307 367	15
Tulu ettevõtlusest	965 965	746 791	15
Muud tulud	990	3 008	
Kokku tulud	1 292 575	1 057 166	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-367 231	-277 277	9
Jagatud annetused ja toetused	-3 030	-300	
Mitmesugused tegevuskulud	-140 224	-137 380	10
Tööjõukulud	-734 427	-638 327	11
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-2 877	-2 880	5
Muud kulud	-51	-267	
Kokku kulud	-1 247 840	-1 056 431	
Põhitegevuse tulem	44 735	735	
Muud finantstulud ja -kulud	-45	-626	
Aruandeaasta tulem	44 690	109	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	44 735	735	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	2 877	2 880	5
Kokku korrigeerimised	2 877	2 880	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	37 259	-76 717	3
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	6 786	36 714	7,16
Kokku rahavood põhitegevusest	91 657	-36 388	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	26	53	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	26	53	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	0	8 000	
Saadud laenude tagasimaksud	0	-8 000	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	0	0	
Kokku rahavood	91 683	-36 335	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	188 215	225 227	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	91 683	-36 335	
Valuutakursside muutuste mõju	-71	-677	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	279 827	188 215	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2011	13	29 740	29 753
Aruandeaasta tulem	0	109	109
31.12.2012	13	29 849	29 862
Aruandeaasta tulem	0	44 690	44 690
31.12.2013	13	74 539	74 552

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus PRAXIS 2013. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamise tavaga. Hea raamatupidamise tava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Majandusaasta algas 01.01.2013 ja lõppes 31.12.2013, majandusaasta pikkuseks oli 12 kuud.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiseid pankades, tähtajalisi hoiseid tähtajaga kuni 3 kuud ja rahaturufondi osakuid.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuete ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse sihtasutuse enda tegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1917 eurot.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 1917 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Muu materiaalne põhivara	5 aastat
Ehitised	5 aastat
Masinad ja seadmed	5 aastat

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle sihtasutusele. Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Tulud

Sihtasutus on viimastel aastatel oma tegevusi rahastanud projektipõhiselt Eesti avaliku sektori organisatsioonide tellimustest, Euroopa Liidu uuringuprojektidest ja muudest vahenditest. Sihtasutus on rahastatud erinevate ühiskondlike organisatsioonide, mitmete rahvusvaheliste fondide (sh EL fondid ja raamprogrammid) ning lepingulistest töödest riigi ja erasektori poolt.

Tulu pikema perioodi jooksul programmide poolt juhitud projektide teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulud ja kulud) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud. Osutatava teenuse valmidusaste määratakse kasutades teenuse osutamisega seotud tegelike kulude suhet võrreldes eelarveliste kogukuludega.

Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu või projekti lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, kuid on tõenäoline, et sihtasutus suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmisega seotud kulude ulatuses. Kui on tõenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.

Kulud

Aruande perioodi kuludes on kajastatud kõik projektide sihtfinantseerimisega seotud tegevuskulud, millega seotud tegevused on aset leidnud aruandeaastal.

Sihtfinantseerimisena käsitletakse selliseid toetusprojekte, mida rahastatakse kas sihtotstarbelistest eraldistest või sihtasutuse enda poolt taotletud toetustest ja annetustest.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglases väärtuses. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse tulemiaruanDES „Annetused ja toetused“ kirjel.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Seotud osapooled

Sihtasutuse seotud osapooled on:

- a. asutaja;
- b. tegev- ja kõrgem juhtkond;
- c. eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Sularaha kassas	514	535
Arvelduskontod	279 313	187 680
Kokku raha	279 827	188 215

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	41 479	41 479	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	85	85	0	0	4
Muud nõuded	124 159	124 159	0	0	
Viitlaekumised	124 159	124 159	0	0	14
Ettemaksed	548	548	0	0	
Muud	9 087	9 087	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	175 358	175 358	0	0	

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	59 002	59 002	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	49	49	0	0	4
Muud nõuded	141 802	141 802	0	0	
Viitlaekumised	141 802	141 802	0	0	14
Ettemaksed	2 179	2 179	0	0	
Muud	9 585	9 585	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	212 617	212 617	0	0	

Real "Viitlaekumised" on kajastatud sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded, millest on täpsemalt kirjutatud lisa 14 all.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2013		31.12.2012	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	7	0	23
Käibemaks	0	29 077	0	23 764
Üksikisiku tulumaks	0	19 638	0	16 556
Sotsiaalmaks	0	34 682	0	29 546
Kohustuslik kogumispension	0	2 152	0	1 663
Töötuskindlustusmaksed	0	2 669	0	3 228
Intress	0	4	0	0
Ettemaksukonto jääk	85		49	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	85	88 229	49	74 780

Lisa 5 Materiaalne põhivara

(eurodes)

					Kokku
	Ehitised	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	
31.12.2011					
Soetusmaksumus	8 146	2 748	2 748	10 997	21 891
Akumuleeritud kulum	-1 904	-2 748	-2 748	-6 030	-10 682
Jääkmaksumus	6 242	0	0	4 967	11 209
Amortisatsioonikulu	-1 632	0	0	-1 248	-2 880
31.12.2012					
Soetusmaksumus	8 146	2 748	2 748	10 997	21 891
Akumuleeritud kulum	-3 536	-2 748	-2 748	-7 278	-13 562
Jääkmaksumus	4 610	0	0	3 719	8 329
Amortisatsioonikulu	-1 629	0	0	-1 248	-2 877
31.12.2013					
Soetusmaksumus	8 146	2 748	2 748	10 997	21 891
Akumuleeritud kulum	-5 165	-2 748	-2 748	-8 526	-16 439
Jääkmaksumus	2 981	0	0	2 471	5 452

Lisa 6 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2013	2012
Kasutusrendikulu	47 245	37 338

Kasutusrendi all on kajastatud kontori ning kontoritehnika rent.

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	48 596	48 596	0	0	
Võlad töövõtjatele	59 503	59 503	0	0	8
Maksuvõlad	88 229	88 229	0	0	4
Muud võlad	1 974	1 974	0	0	
Saadud ettemaksed	86 153	86 153	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	86 153	86 153	0	0	13
Kokku võlad ja ettemaksed	284 455	284 455	0	0	

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	98 627	98 627	0	0	
Võlad töövõtjatele	45 441	45 441	0	0	8
Maksuvõlad	74 780	74 780	0	0	4
Muud võlad	573	573	0	0	
Saadud ettemaksed	56 315	56 315	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	56 315	56 315	0	0	13
Kokku võlad ja ettemaksed	275 736	275 736	0	0	

Lisa 8 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Võlad töövõtjale	36 984	26 893
Puhkusekohustus	16 805	13 842
Puhkusekohustuse maksud	5 714	4 706
Kokku võlad töövõtjatele	59 503	45 441

Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2013	2012
Transpordikulud	3 488	2 874
Üür ja rent	8 410	2 042
Mitmesugused bürookulud	19 823	15 592
Lähetuskulud	35 484	21 918
Koolituskulud	295	1 065
Uuringud, analüüsid, küsitlused	233 328	207 758
Seminaride kulud	47 559	12 020
Ostetud teenused	2 329	1 833
Muud	16 515	12 175
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	367 231	277 277

Tabelis on toodud nii toetusena saadud kui ka ettevõtluse projektide otsekulud. Tööjõu otsekulu on toodud tulemiaruanDES real "Tööjõukulud".

Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2013	2012
Üür ja rent	73 476	68 255
Mitmesugused bürookulud	13 145	11 296
Lähetuskulud	7 322	7 372
Koolituskulud	1 506	3 693
Ostetud teenused	27 966	30 818
Transpordikulud	654	295
Käibemaksukulu	5 431	5 445
Sisseostetud tööjõukulud	696	2 593
Liikmemaksud	3 800	4 377
Seminaride korraldamine	1 171	0
Muud	5 057	3 236
Kokku mitmesugused tegevuskulud	140 224	137 380

Lisa 11 Tööjõukulud (eurodes)

	2013	2012
Palgakulu	551 042	475 917
Sotsiaalmaksud	183 385	162 410
Kokku tööjõukulud	734 427	638 327
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	25	25

Lisa 12 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2013		31.12.2012	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	58	3 661	46	4 092

2013	Ostud	Müügid	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	13 592	8 500	0	0

2012	Ostud	Müügid	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	16 224	6 430	8 000	8 000

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2013	2012
Arvestatud tasu	64 583	42 283

Poliitikauuringute Keskus Praxis on asutatud George Sorose kodanikuühiskonna arengut toetava fondi (Open Society Institute) initsiatiivil 2000.a juunis Eesti esimese sõltumatu, mittetulundusliku mõttekeskusena.

Seotud osapoolte vaheliste tehingute all on kajastatud teenuste ost ja müük.

Lisa 13 Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest

(eurodes)

Programm	31.12.2013	31.12.2012
Majanduspoliitika	10 478	6 883
Töö- ja sotsiaalpoliitika	44 344	15 470
Hariduspoliitika	22 443	15 837
Tervisepoliitika	5 160	4 264

Praxise Akadeemia	0	10 206
Valitsemine ja kodanikuühiskond	3 728	3 655
Kokku	86 153	56 315

Lisa 14 Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded

(eurodes)

Programm	31.12.2013	31.12.2012
Majanduspoliitika	2 382	3 139
Töö- ja sotsiaalpoliitika	17 228	32 776
Hariduspoliitika	43 012	29 783
Tervisepoliitika	33 271	66 632
Praxise Akadeemia	15 604	8 310
Valitsemine ja kodanikuühiskond	12 662	1 162
Kokku	124 159	141 802

Lisa 15 Tulud

(eurodes)

Tulu kandja 2013.a.	Annetused ja toetused		Tulu ettevõtlusest		Kokku
	Välisfinant- seerijad	Kohalikud finantseerijad	Välisfinant- seerijad	Kohalikud finantseerijad	
Majanduspoliitika	0	0	2 533	164 888	167 421
Töö- ja sotsiaalpoliitika	35 559	0	137 232	97 399	270 190
Hariduspoliitika	50 273	0	34 235	142 843	227 351
Tervisepoliitika	894	41 939	2 643	53 880	99 356
Praxise Akadeemia	29 591	52 521	9 200	217 013	308 325
Valitsemine ja kodanikuühiskonna poliitika	12 554	95 889	3 020	100 529	211 992

Üld	0	6 400	300	250	6 950
Kokku	128 871	196 749	189 163	776 802	1 291 585
	Annetused ja toetused		Tulu ettevõtlusest		
Tulu kandja 2012.a.	Välisfinant-	Kohalikud	Välisfinant-	Kohalikud	Kokku
	seerijad	finantseerijad	seerijad	finantseerijad	
Majanduspoliitika	0	0	15 175	74 692	89 867
Töö- ja sotsiaalpoliitika	19 607	0	93 437	131 237	244 281
Hariduspoliitika	21 798	0	21 318	130 150	173 266
Tervisepoliitika	69 634	65 692	11 666	52 324	199 316
Praxise Akadeemia	30 482	10 618	0	97 613	138 713
Valitsemine ja kodanikuühiskonna poliitika	12 645	76 891	2 079	117 100	208 715
Kokku	154 166	153 201	143 675	603 116	1 054 158

Tuludena on kajastatud nii lõpetatud kui ka pooleliolevate projektide tulud vastavalt tulude-kulude vastavuse printsiibile aasta lõpu seisuga.

Lisa 16 Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	100 056	101 989
Fondid	1 574	1 574
Kokku	101 630	103 563

Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest:

Programm	31.12.2013	31.12.2012
Majanduspoliitika	0	0
Töö- ja sotsiaalpoliitika	28 877	0
Hariduspoliitika	375	46
Tervisepoliitika	22 868	16 313
Praxise Akadeemia	35	19 093
Valitsemine ja kodanikuühiskond	47 901	66 537
Kokku	100 056	101 989

Fondid

Bilansireal“Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused“ on kajastatud Poliitikauuringute Keskuse Praxise nõukogu poolt loodud sihtkapital, mille jääk oli:

	31.12.2013	31.12.2012
Fondi kapitali jääk	1 574	1 574

PRAXISe Sihtkapital on loodud 2008. aastal eesmärgiga koguda ja vahendada kapitali Praxise missiooni täitmiseks ning kaasata ettevõtjaid ja eraisikuid koostöös Praxisega jätkusuutliku ühiskonna arendamisele Eestis.

Sihtkapitali väljundid:

1. toetada erinevaid analüüse;
2. korraldada regulaarselt temaatilisi arutelusid (seminarid ja konverentsid) ja
3. toetada Praxist tema missiooni elluviimisel.